

מדינת ישראל

לשכת סמנכ"ל בכיר תנועה
אגף הרכב ושירותי תחזוקה
תחום - יבוא
רח' המלאכה 8, תל - אביב
ת.ד. 57031, ת"א 61570
טל': 5678 * או 12225678
פקס: 5618260 - 03
תאריך: טו' בכסלו התשע"ח
03 בדצמבר 2017
סימוכין: 27599116
תיק: נהלים

18.12.2016 בתוקף מתאריך עדכון מס' 1 – 19.6.2017 עדכון מס' 2 – 3.12.2017	נוהל למתן רישיון יבואן ישיר ואפיון תהליך הטיפול בבקשות לרישיונות יבוא רכב	הוראת נוהל מספר 2/16
--	--	---------------------------------

כללי

בהתאם להחלטת ממשלה מס' 195 בשנת 2009 להגביר את התחרות בשוק הרכב בישראל ע"י פתיחת ענף הרכב ליבוא ולאור חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016 אשר נכנס לתוקפו ביום 18.10.2016 (להלן-חוק רישוי), נוהל זה נועד לסייע ולהכווין ביישום החוק בלא להוסיף או לגרוע מהוראות הדין ובכלל זה מתייחס לקבלת רישיון יבואן ישיר בהתאם להסכם עם יצרן רכב במדינת חוץ.

החוק כולל עדכון והסדרת השירותים בענף הרכב, לרבות בתחום הייבוא, כדי להבטיח כל אלה: רמה מקצועית הולמת של נותני השירותים, שמירה על בטיחות הרכב, הגנה על שלום הציבור ובטיחותו, מתן שירות סדיר וזמין למקבלי השירות, קיומם של תנאים הולמים במקומות מתן השירותים, קידומה של התחרות בענף הרכב והגנת הצרכן.

בסיס חוקי

חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016.
תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (יבוא רכב, שיווק רכב וסחר ברכב), התשע"ו-2016.
צו יבוא חופשי, התשע"ד-2014 על עדכונו
צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (מוסכים ומפעלים לכלי רכב), תשי"ל-1970
צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור מוצרי תעבורה והסחר בהם), התשי"ג-1983
תקנות התעבורה, התשכ"א-1961.

הגדרות

- "יבואן ישיר" – מי שעוסק בייבוא רכב ושיווקו ומייבא כלי רכב בהתאם להסכם עם יצרן רכב במדינת חוץ והוא בעל רישיון לפי סעיף 41 ;
- "רישיון ייבוא" – רישיון ייבוא, אישור ייבוא או עמידה בתנאים, בהתאם להוראות לפי פקודת הייבוא והייצוא ;
- "אחריות" – מתן שירות, בלא תשלום, לאחר מכירת רכב או מוצר תעבורה, הכולל תיקון, טיפול או החלפה של הרכב או של מוצר תעבורה, כדי להבטיח את תקינותם ;
- "דגם רכב" – סדרת כלי רכב מתוצר מסוים שיש להם נתונים טכניים משותפים, שיצרן הרכב קבע לה שם המורכב מאותיות או מספרות ומתועד במסמכי התקינה של הרכב וברישיון הרכב ;
- "דרישות תקינה אירופית" – דירקטיבה או תקנה של האיחוד האירופי, כתוקפן מעת לעת ;
- "דרישות תקינה אמריקאית" – תקן או תקנה פדרליים של ארצות הברית, כתוקפם מעת לעת ;
- "ייבוא" – הבאה או גרם-הבאה של רכב או של מוצר תעבורה לישראל, בים, ביבשה, או באוויר ;
- "יצרן רכב במדינת חוץ" – יצרן רכב שתכנן וייצר רכב מחוץ לישראל, בין בעצמו ובין בשיתוף עם יצרנים אחרים, או מי שיצרן כאמור הסמיכו בכתב לפעול מטעמו ולמכור רכב מתוצרתו ;
- מוצר תעבורה" – אבזר, חלק, מערכת חלקים, מכשיר למעט מכשיר שהוא כלי עבודה המשמש מוסך או יצרן בלבד, מיתקן או חומר נוזלי, מוצק או גז המשמשים או המיועדים לשמש להרכבתו, לתחזוקתו או לפעולתו התקינה של רכב או להבטחת בטיחותו או להבטחת בטיחות המשתמש בו או לנוחיותו, וכן כל אחד מהם אם עליו להימצא ברכב על פי דין ;
- "מסמך תקינה" – מסמך המעיד על עמידת רכב או מוצר תעבורה בדרישות תקינה ;
- "רכב", "רכב מנועי" ו"רשות הרישוי" – כהגדרתם בפקודת התעבורה ;
- "רכב חדש" – רכב שטרם נרשם לראשונה לתנועה בדרכים בישראל או במדינת חוץ ;
- "רשות מוסמכת לייבוא" – מי שהשר הסמיך לשמש רשות מוסמכת לפי פקודת הייבוא והייצוא ;
- "תוצר" – כל רכב שמייצר יצרן רכב בשם משותף שקבע, המתועד במסמכי התקינה של הרכב וברישיון הרכב ;
- "תקלת בטיחות סדרתית" – תקלה סדרתית ברכב הקשורה לפעולת הרכב, שלדעת יצרן הרכב עלולה לגרום סיכון בטיחותי למשתמשים בו או לכלל הציבור ולפיכך הודיע עליה היצרן, למעט יצרן שהוא בעל רישיון לייצור רכב ושיווקו ;
- "המנהל" – עובד המשרד המכהן בו כסגן המנהל הכללי לתנועה ;
- "השר" – שר התחבורה והבטיחות בדרכים.

א. תחום יבוא

1. תנאים לקבל רישיון יבוא

להלן רשימת המסמכים והאישורים הנדרשים ממבקש הרישיון בהתאם לסעיף 41 לחוק רישוי.

א. מסמכי תאגיד שונים של המבקש הכוללים:

- ❖ תעודת רישום תאגיד עדכנית מרשם החברות.
- ❖ מסמך המוכיח כי אחד מבעלי העניין בתאגיד לפחות ומנהלו הכללי הם תושבי ישראל.

ב. הסכם התקשרות מקורי עם יצרן רכב או העתק מההסכם מתאים למקור ומאושר כדין על ידי עו"ד או נוטריון שתוקפו לא יפחת מ-3 שנים לפחות ממועד קבלת רישיון היבוא וההסכם אינו מעניק לו זכויות שיווק בלעדיות, במישרין או בעקיפין.
יודגש כי במידה וההסכם כאמור יהא לתקופה של פחות מ-6 שנים, רישיון היבוא יינתן בהתאמה לתקופה הנקובה בהסכם.

ג. כתב התחייבות מאת יצרן הרכב במדינת חוץ –

- ❖ לספק מוצרי תעבורה לכל רכב מתוצרתו המיובא לישראל, לתקופה שלא תפחת משבע שנים מיום המכירה ללקוח.
- ❖ לאפשר את מימוש האחריות שנתן היצרן לכל רכב מתוצרתו המיובא לישראל, לרבות מתן המידע הטכני הדרוש לתיקון הרכב בתקופת האחריות;
- ❖ לעניין טיפול בכל תקלת בטיחות סדרתית שתתגלה ברכב מתוצרתו של היצרן המיובא לישראל – למסור ליבואן באופן מיידי מידע על תקלת בטיחות סדרתית שהתגלתה בייצור של רכב מתוצרתו המיובא לישראל וכן הוראות טכניות לתיקונה, לספק ליבואן מוצרי תעבורה הנדרשים לשם תיקון התקלה ולשאת בעלות הטיפול בה כאמור בפסקת משנה זו;
- ❖ לקיים את חובות היבואן לפי סעיף זה אם לא יהיה ביכולתו של היבואן לקיימן בשל אחת מאלה:
 - (1) ניתן לגביו צו פירוק, צו פירוק זמני, צו כינוס, צו כינוס נכסים או צו הקפאת הליכים לפי כל דין;
 - (2) היצרן מבקש שחובות היבואן ימולאו על ידי גורם אחר;
- ❖ לספק ליבואן מידע טכני, ספרות מקצועית, הדרכה וציוד לתיקון הרכב ולמתן שירותי תחזוקה לרכב מתוצר שהוא מייבא;

ד. כתב התחייבות מאת המבקש –

- ❖ לספק מוצרי תעבורה לכל רכב מתוצר שהוא מייבא לתקופה שלא תפחת משבע שנים מיום מכירת הרכב ללקוח.
- ❖ לטפל בכל רכב מתוצר שהוא מייבא, לפי אחריות בהיקף ולתקופה שלא יפחתו מהאחריות שנתן יצרן רכב במדינת חוץ, לרכב.
- ❖ לטפל בכל תקלת בטיחות סדרתית שתתגלה ברכב מתוצר שהוא מייבא בהתאם לכתב ההתחייבות שנתן יצרן רכב במדינת חוץ, ולפי סעיף 50 לחוק ותקנה 8 לתקנות.

ה. המבקש הוכיח כי קיימת תשתית למתן שירותי תחזוקה לרכב כפי שיפורט בסעיף "תחום שירותי תחזוקה".

ו. הוכיח כי כלי הרכב עונים לדרישות התקינה כפי שיפורט בסעיף "תחום תקינה".

ז. אישור מרואה חשבון המעיד כי למבקש הון עצמי כמפורט בתקנה 6 לתקנות הייבוא.

ט. תשלום אגרה – ניתן לשלם את הסכום בתשלומים שווים, מדי שנה.

2. חובות יבואן ישיר כלפי הלקוח

2.1 **מתן שירותי תחזוקה** לרכב שהוא מייבא.

2.2 **אספקת מוצרי תעבורה** לרכב שהוא מייבא לתקופה שלא תפחת מ-7 שנים מיום מסירת הרכב לצרכן.

2.3 **אספקת מוצר תעבורה** של דגם רכב מיובא בתוך 7 ימי עבודה מיום קבלת ההזמנה ומדגם שהוא אינו מייבא, בתוך 14 ימי עבודה מיום קבלת ההזמנה. האמור בסעיף זה לא יחול בשל עיכוב בהספקה של מוצר תעבורה, שאינו עולה על 45 ימי עבודה מיום קבלת ההזמנה, ובלבד שהיבואן הישיר הוכיח כי עשה כל שביכולתו לספק ללקוח מוצר תעבורה בתוך התקופה כאמור ונקט את כל האמצעים הדרושים להזמנת מוצר תעבורה מכל מקור סביר שממנו ניתן השיגו באותה עת, וכי לא הייתה לו שליטה על העיכוב בהזמנה.

2.4 **אחריות** – מתן אחריות לרכב בהיקף ולתקופה שלא תפחת מהאחריות שנתן יצרן הרכב ולא יתנה את תוקפה בכך שהרכב יטופל במוסד שירות של היבואן או בשימוש מוצר תעבורה מסוים.

2.5 **תקלה בטיחותית סדרתית** – להודיע באופן מיידי למנהל ולכל בעלי הרכב הרשומים בישראל שייבאו ואשר התקלה נוגעת אליהם על כל תקלת בטיחות סדרתית שתתגלה ברכב שהוא מכר להם ובכלל זה לכל יבואן עקיף, יבואן זעיר ומייבא רכב ביבוא אישי, ויזמין אותם למוסכי השירות שלו לשם טיפול בתקלה.

2.6 **דיווח מיידי למנהל על מועד סיום התקשרות חוזית עם יצרן הרכב או 6 חודשים לפני אותו מועד.**

2.7 **פרסום רשימה מעודכנת של מוסכי השירות** באתר האינטרנט הכוללים את תוצרי או דגמי הרכב שבהם מורשה לטפל כל אחד ממוסכי השירות שלו.

2.8 **מסירת מידע בכתב ללקוח שקנה ממנו רכב, לפני חתימת העסקה לרכישת הרכב, אשר יכלול בין היתר את מספר הקילומטרים של כלל הנסיעות הרכב ממועד ייצורו, מצבו המכני של הרכב, שנת הייצור של הרכב ומועד רישומו לראשונה במדינת חוץ, תקופת האחריות לרכב והקיפה.**

2.9 **חובות היבואן לפי סעיפים 79 ו-81 לחוק רישוי.**

3. חובות דיווח יבואן ישיר למנהל

- 3.1 דיווח מיידי בדבר הוראות לתיקון הרכב שיצרן הרכב במדינת חוץ הביא לידיעתו.
- 3.2 דיווח מיידי על מועד סיום התקשרות חוזית עם יצרן הרכב.
- 3.3 הון עצמי – למסור לא יאחר מיום 31 ביולי בכל שנה או אם המנהל אישר לו זאת, לא יאחר מיום 31 בדצמבר, אישור רואה חשבון המבוסס על דוחות כספיים מבוקרים לגבי השנה שקדמה למועד הגשת האישור המעיד כי יש בידו הון עצמי כאמור בתנאים למתן רישונו לפי חוק הרישוי וכי הוא עומד בעיקרון עסק חי.
- 3.4 דיווח מיידי על כל אירוע שעלול לדעת רואה חשבון, להביא לירידה בהון העצמי הנדרש מהיבואן הישיר לפי החוק או לפגיעה בעקרון עסק חי.
- 3.5 עדכון בכתב אודות כל שינוי במערך המסמכים וההתחייבויות הנוגעות לו או למי מטעמו שהוצגו בעת הגשת הבקשה או מאז עדכנו האחרון.

ב. תחום תקינה

תהליך טיפול בבקשה לקבלת רישיון יבוא מתוצר חדש

מחלקת יבוא תוודא כי:

- תוצר הרכב המבוקש ליבוא, מיובא מהיצרן ישירות וממדינה בעלת יחסים דיפלומטיים עם מדינת ישראל.
1. פנה מבקש להיות מוכר כיבואן רכב מתוצר חדש לצורך שיווקו בישראל לתחום יבוא, יונחה על ידי ראש תחום יבוא לפנות **לתחום תקינה** לבחינת ההיבטים הבאים:
 - 1.1 בחינת אפשרות יבוא לישראל של התוצר המבוקש מבחינת עמידתו בדרישות החובה הישראליות ותקנות התעבורה.
 - 1.2 הרכב יעמוד בדרישות תקני הקהילייה האירופאית (EC, EEC) או בדרישות התקינה הפדראלית של ארה"ב FMVSS, או של קנדה CMVSS בכפוף לאמור בתקנות התעבורה ובדרישות החובה הישראליות.
 - 1.3 לרכב העומד בדרישות התקינה של הקהילה האירופאית: אישור C.O.C (CERTIFICATE OF CONFORMITY) מושלם וברור לדגם הרכב המבוקש ליבוא הכולל את נתוני זיהום האוויר.
 - 1.4 לדגם רכב העומד בדרישות התקינה הפדראלית של ארה"ב או קנדה ומשווק באחת ממדינות NEFTA:
 - 1.4.1 אישור NHTSA לדגם רכב.
 - 1.4.2 צילום טבלת הזיהוי המודבקת על הרכב המוכיחה עמידה בתקינה הפדראלית של ארה"ב או קנדה, בהתאם לדרישות החובה הישראליות.
 - 1.4.3 נתוני זיהום אוויר.
 - 1.4.4 מסמך CERTIFICATE OF ORIGIN

לא יאושר תוצר רכב חדש בישראל בשני המקרים הבאים :

- אם אינו רשום באחת ממדינות הקהילה האירופית ואין לגביו מסמך COC.
- אם אינו מיוצר באחת ממדינות NEFTA ואינו עומד בתקינה פדראלית אמריקאית או קנדית.

1.5 דרישות החובה הישראליות העדכניות לשנה הקלנדארית הרלוונטית ליבוא לסוג הרכב המבוקש, אשר יוצגו באתר האינטרנט של משרד התחבורה.

כמו-כן יידרש צרוף תיעוד הכולל בין היתר אישורים ותעודות של הרכב המוכחים עמידה בתקנים הנדרשים וכל חומר נוסף שיידרש.

1.6 **צמיגים** – בזמן מסירת הרכב ללקוח, גיל הצמיגים ברכב לא יעלה על 18 חודשים.

2. מצא תחום תקינה כי תוצר הרכב המבוקש ליבוא אינו עומד בדרישות לעיל, ישיב בשלילה בכתב למבקש ויידע את תחום יבוא.

3. מצא תחום תקינה כי התוצר עומד בדרישות החובה הישראליות מבחינת התיעוד, יאשר זאת בכתב לתחום יבוא לצורך המשך טיפול במבקש (להלן – **אישור עקרוני**).

4. הרכב לא עבר כל תאונה שדווחה לרשויות.

5. לא יותר ליבוא רכב עליו הוכרזה ע"י יצרן הרכב "קריאה חזרה" לתיקון (RECALL).

6. רכב שהוכרז עליו SALVAGE ו/או LOSS TOTAL בחו"ל, לא יותר ליבוא לישראל.

דגם אב טיפוס

מנכ"ל המבקש יחתום כדין על תצהיר לפי פקודת הראיות כי ידוע למבקש שאישור יבוא דגם אב-טיפוס אינו מחייב את משרד התחבורה לרישומם ולאישורם בכמות מסחרית אלא אך ורק ע"י הוראת רישום כללית, הניתן על ידי תחום תקינה בהתקיים התנאים הנדרשים לרישום כאמור.

מערכות בטיחות ברכב

החל מתאריך 1.1.2018 תיכנס לתוקף תקנת תעבורה אשר תחייב התקנת מערכת התרעה מפני התנגשות מלפנים ומערכת התרעה על סטייה מנתיב ברכבים מסוג M1 - נוסעים פרטי (למעט אמבולנס, כיבוי אש, רכב מדברי ורכב להוראת נהיגה) ומסוג N1 רכב מסחרי (למעט סיווגי משנה כיבוי אש וחילוץ) אשר רישומם יחול בתאריך 1.1.2018 למעט רכבי אספנות.

ג. תחום שירותי תחזוקה

1. אגף א' רישוי ופיקוח בשיתוף עם אגף הרישוי אחראי על מתן רישיון לצורך רישום ורישוי רכב חדש באמצעות תוכנה ייעודית.

1.1 על מנת לבצע רישום לראשונה לרכב חדש על היבואן לפעול בהתאם להוראת נוהל "נוהל רישום לראשונה של רכב חדש באמצעות תוכנה ייעודית".

1.2 ביצוע רישוי ורישום ראשוני בשיטת ה PDI ע"י העסקת בוחן המורשה ע"י משרד התחבורה יפעל בהתאם לנוהל 27/03 מתאריך 15.3.2012. בכל הקשור לביצוע רישום ראשוני והנפקת רישיון רכב.

2. שירותי תחזוקה לרכב: יבואן ישיר יוכיח קיום של תשתית לשירותי תחזוקה עלפי המפורט בתקנה 5 לתקנות היבוא.

קריאה חוזרת (RECALL)

יבואן שהתגלה תקלת בטיחות סדרתית ברכב מתוצר שהוא מייבא יפעל בהתאם להוראת נוהל מס' 83 "טיפול בתקלה בטיחותית סדרתית" קריאה לתיקון ותיקון פגמים ברכב.

ד. תהליך הרשאת יבואן ישיר

- עומד המבקש בכל הדרישות המפורטות לעיל תמליץ מנהלת תחום יבוא בפני הרשות המוסמכת ליבוא לאשר מתן רישיון יבוא רכב לרכב המבוקש ליבוא.
- אישרה הרשות המוסמכת ליבוא רישיון יבוא רכב למבקש, תשלח מנהלת תחום יבוא מכתב אל המבקש המאשר את הרשאתו לייבא ולמכור בישראל כלי רכב מהדגם המבוקש ליבוא בכפוף לרישיון היבואן.
- מבלי לגרוע מן האמור לעיל, המנהל רשאי לסרב לתת רישיון למבקש אף אם התקיימו לגבי המבקש התנאים לקבלת הרישיון, אם המבקש הורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת, שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לעסוק במתן שירות רכב שלגביו ביקש את הרישיון, או אם הוגש נגדו כתב אישום בעבירה פלילית כאמור וטרם ניתן פסק דין סופי בעניינו, ובלבד שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו.
- כאשר מדובר בתוצר שיש לו הוראת רישום כללית, היבואן הישיר יגיש בקשה לרישיון יבוא רכב לדגם הרכב המבוקש.
- כאשר מדובר בתוצר שאין לו הוראת רישום כללית:
 - א. היבואן הישיר יגיש בקשה ליבוא אב טיפוס לדגם הרכב המבוקש ליבוא. הבקשה תועבר לחוות דעת תחום תקינה.
 - ב. תחום תקינה יבדוק את הבקשה ובהתאם לנתונים שבידיו ייתן חוות דעת לרשות המוסמכת ליבוא.
 - ג. ניתנה חוות דעת חיובית מאת תחום תקינה, ינפיק תחום יבוא ליבואן הישיר רישיון לאב טיפוס בכפוף לתנאים ברישיון.
 - ד. לאחר שחרורו יובא דגם אב הטיפוס לבדיקה בהתאם לנוהל אישור אב טיפוס של תחום תקינה.
 - ה. עמד דגם האב-טיפוס בכל הבדיקות (תיאורטית ומעשית) תנפיק מחלקת התקינה הוראת רישום כללית.
 - ו. ניתנה הוראת רישום כללית, רשאי היבואן הישיר להגיש בקשה ליבוא כמותי מהתוצר החדש המבוקש ליבוא.
- תחום תקינה יביא לידיעת המנהל ולידיעת כל המחלקות הנוגעות בדבר (יבוא, סחר, הדרכה, שירותי תחזוקה) את תוצרי הרכב החדשים המאושרים לייבוא לרבות ההיברידיים ו/או החשמליים ו/או כלי רכב מכל סוג הנעה ו/או טכנולוגיה חדשה.

ו. תחולת הנוהל

יום תחילתו של נוהל זה הינה מיום פרסומו.

ר ש מ ה : כרמית אפלמן